

«БЕКІТЕМІН»

**Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігі «Ұлттық
ғылыми практикалық дене
тәрбиесі орталығы» РМҚК
бас директорының**

міндетін атқарушы

С. Куптилеуова

2024 жыл

Қазақстан оқушыларының XII жазғы Гимназиядасын өткізу РЕГЛАМЕНТІ

Астана қ., 2024 жыл

Мазмұны

I. Мақсаттары мен міндеттері.....	2
II. Басшылық	2
III. Ұйымдастыру және өткізу тәртібі	2
IV. Қаржыландыру	4
V. Марапаттау	5
VI. Ұйымдастыру комитеті.....	5
<i>1-қосымша</i>	
Қазақстан оқушыларының XII жазғы гимназиадасының бағдарламасы.....	6
<i>2-қосымша</i>	
Қазақстан оқушыларының XII жазғы Гимназиадасының бағдарламасы.....	8
1. Асық ату, бес асық	8
2. Бадминтон	8
3. Баскетбол.....	9
4. Еркін күрес.....	10
5. Әйелдер күресі.....	10
6. Грек-рим күресі	10
7. Самбо күресі.....	11
8. Баскетбол 3x3	11
9. Бокс	12
10. Волейбол.....	12
11. Гандбол.....	13
12. Дзюдо.....	14
13. Қазақ күресі.....	14
14. Жеңіл атлетика.....	15
15. Жазғы президенттік көпсайыс	16
16. Жүзу	17
17. Жағажай волейболы	18
18. Спорттық бағдарлау	18
19. Садақ ату	19
20. Тоғызқұмалақ.....	20
21. Үстел теннисі	21
22. Шағын футбол	21
23. Семсерлесу	22
24. Шахмат	23
25. Белбеу күресі.....	23
26. Авиамодельдік спорт	23
27. Судомодельдік спорт	24
28. Спорттық туризм	25
29. Дойбы.....	27
30. Бестемші (тоғызқұмалақ)	27
31. Садақ ату	28
32. Арқан тарту	29
33. Регби	29
34. Көңілді ойындар	30

<i>3 –қосымша</i>	
Спорт түрлері бойынша командалық біріншілік жеңімпаздарын анықтау үшін ұпай есептеу кестесі	31
<i>4 -қосымша</i>	
XII жазғы Қазақстан оқушылар Гимназиадасына қатысуға өтінім.....	32
<i>5 -қосымша</i>	
XII жазғы Қазақстан оқушылар Гимназиадасының жеке карточкасы	33

I. Мақсаттары мен міндеттері

Қазақстан оқушыларының XII жазғы Гимназиядасы (бұдан әрі – Гимназиада) мынадай мақсаттарда өткізіледі:

- 2024 жылға арналған халықаралық, республикалық бұқаралық спорт іс-шараларының күнтізбелік жоспарын іске асыру (ҚР Оқу-ағарту министрлігі ҰҒПДТО).
- дене шынықтыру мен спортты одан әрі жаппай дамыту, оқушылар арасында патриоттық тәрбиені күшейту, салауатты өмір салтын қалыптастыру;
- оқушыларды дене шынықтырумен және спортпен тұрақты шұғылдануға тарту;
- Дүниежүзілік жазғы Гимназиадаға және басқа да халықаралық жарыстарға қатысу үшін оқушылар құрама командаларының құрамына дарынды жас спортшыларды іріктеу және дайындау бойынша мақсатты жұмыс жүргізу.

II. Басшылық

2.1. Гимназиаданың бірінші, екінші кезеңдерін өткізуге басшылық ету және жауапкершілік аудандық, қалалық және облыстық білім басқармаларына, сондай-ақ өңірлік орталықтарға жүктеледі.

2.2. Республикалық финалдық жарыстарды өткізу Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің «Ұлттық ғылыми-практикалық дене тәрбиесі орталығы» РМҚК (бұдан әрі – ҰҒПДТО) бұйрығымен бекітілген бас төрешілер алқасына, сондай-ақ спорт түрлері бойынша төрешілер алқасына жүктеледі.

III. Ұйымдастыру және өткізу тәртібі

3.1. Гимназиада кезең-кезеңмен өткізіледі:

I кезең – мектепішілік, аудандық (2024 жылдың наурызға дейін);

II кезең – облыстық және қалалық (2024 жылдың наурыз – мамыр айлары);

III кезең – Гимназиаданың республикалық финалы (2024 жылдың мамыр – тамыз айлары).

3.2. Гимназиаданың I, II кезеңдерін сапалы өткізу мақсатында қалалық, облыстық және өңірлік орталықтардың жанынан облыстық, Астана, Алматы және Шымкент қалаларының, дене шынықтыру және спорт басқармаларының, спорт түрлері бойынша федерациялардың және басқа да мүдделі ұйымдардың өкілдерін тарта отырып, ұйымдастыру комитеттері құрылады.

3.3. Гимназиада жарыстарына қатысуға 18-16 жас және одан кіші (жас ерекшелігінде спорттың жеке түрлері бар) жалпы білім беру ұйымдарында оқитын, оқу жылының басынан бастап өз ұйымдарында ресми есепте тұрған ұлдар мен қыздар жіберіледі. Спорттық даярлық (разряд) әрбір спорт түрі бойынша разрядтық біліктілікке сәйкес келуі тиіс.

3.4. Облыстық және республикалық спорт мектеп-интернатының оқушылары, колледж студенттері жіберілмейді.

3.5. Жасы және спорттық дайындығы бойынша оқушылар командаларының сандық құрамы спорт түрлері бойынша бөлімде көрсетіледі.

3.6. Әрбір өңір жарыс бағдарламасының әрбір түріне кемінде бір төрешіні мәлімдеуге міндетті.

3.7. Гимназида спорт түрлері бойынша жарыстардың қолданыстағы қағидалары (1-5-қосымша) бойынша бағдарламаның тиісті бөлімдерінде баяндалған шарттар бойынша өткізіледі.

3.8. Наразылық білдіруге тек команда өкілдерінің құқығы бар. Наразылық спорт түрі бойынша бас төрешіге жолдануға және жазбаша нысанда берілуге тиіс. Жарыс нәтижелеріне қарсы наразылық алдын ала хаттамалар ілінгеннен кейін 1 сағаттан кешіктірілмей, жекпе-жекте жекпе-жек нәтижесіне қарсы наразылық алдын ала жасалған хаттамалардың келесі шеңберінен кешіктірілмей берілуге тиіс. Спорт түрлерінің бас төрешісі Гимназиаданың бас төрешісімен ауызша келісілгеннен кейін апелляция шешімін қабылдайды.

3.9. Қатарлас сынақ спортшылардың елдің құрама командалары құрамында халықаралық жарыстарға қатысуы, олардың оқу-жаттығу жиындарына қатысуы үшін көзделмейді.

3.10. Спорт түрлерінен (ойын түрлерінен басқа) командалық біріншілікті анықтау кезінде екі және одан да көп командаларда ұпайлар тең болған жағдайда бағдарламаның жекелеген түрлерінде бірінші, екінші және т.б. көп орындары бар командаға артықшылық беріледі.

3.11. Ойын түрлерінде бас төрешілер алқасы жеребе тастау арқылы командаларды кіші топтарға бөледі.

3.12. Алдын ала топтарда бірінші орын алған командалар бірінші финалдық топты құрайды және бірінші орыннан төртінші орынға дейін орын алады, екінші орын алған командалар екінші финалдық кіші топты құрайды және бесінші орыннан сегізінші орынға дейін ойнайды және т.б.

3.13. Ойын түрлерінде ұпайлар № 1 шкала бойынша (3-қосымша) бірден жиырмаға дейінгі бос орындарға сәйкес есептеледі.

3.14. Ойын түрлерінде екі немесе одан да көп командалардың ұпайлары тең болған кезде бір-бірімен ойын нәтижелері бойынша немесе соғылған және өткізіп алған доптардың айырмашылығы бойынша команда артықшылыққа ие болады.

3.15. Жарысқа немесе марапаттау рәсіміне дәлелсіз себептермен келмеген спортшылар осы жарыстардан шеттетіледі.

3.16. Гимназида жарыстарында анықталады:

1) бағдарламаның әрбір түріндегі спорттың ойын емес түрлерінде ұпайлар осы түрдегі кемінде 5 спортшының қатысуымен есептеледі;

2) спорт түрлері бойынша командалық жарыстарға сынақ кемінде 5 команданың қатысуымен жүргізіледі;

3) Облыстар мен Астана, Алматы және Шымкент қалалары арасындағы Гимназидаға жалпыкомандалық кешенді сынақ 30 жарыстан алған орындардың ең аз жиынтығымен қорытындыланады.

3.17. Спорт түрлері бойынша командалық, жеке біріншілікті анықтау үшін ұпайларды есептеу кесте (3-қосымша) бойынша жүргізіледі.

№ 1 шкала - ойын түрлері (баскетбол, волейбол, футбол, гандбол, регби);

№ 2 шкала – командалық және топтық жарыстар;

№ 3 шкала – жарыс бағдарламасының жекелеген түрлеріндегі жеке орындар.

Спорт түрлеріндегі командалық біріншілік (ойын түрлерінен басқа) жинаған ұпай сомасы бойынша анықталады.

3.18. Ұпайлар ең жоғары нәтиже үшін бір рет есептеледі.

3.19. Іссапарға жіберуші ұйымдар қатысушыларды 1x2м көлеміндегі аймақтың туымен, аймақтың эмблемасы бар салтанатты спорттық формамен, спорттың ойын түрлері бойынша командаларды - нөмірлері бар түрлі түсті ойын спорттық формасының екі жиынтығымен қамтамасыз етеді.

3.20. Спорт түрлері бойынша республикалық финалдық жарыстарға қатысуға өтінімдерді Гимназиаданың алғашқы екі кезеңі өткізілгені және спорт түрлері бойынша төрешілердің тегі туралы есепті облыстық, Астана, Алматы және Шымкент қалаларының білім басқармалары жарыс басталардан **15 күн бұрын** эл.пошта nnpckf.sport@mail.ru жіберуі тиіс. (ҰҒПДТО).

3.21. Жарыс барысында қайта өтінімді беруге төрешілер алқасы спорт түрлері бойынша жарыс ережелеріне сәйкес командалар құрамындағы жарыстарға мәлімдеген және жіберген қатысушылардың есебінен рұқсат етіледі.

3.22. Елтаңбалы мөрі бар командаларды іссапарға жіберу туралы бұйрықтар (облыстық, Астана, Алматы және Шымкент қалаларының немесе дене тәрбиесінің өңірлік орталықтарының білім басқармалары), атаулы өтінімдер, сақтандыру полисі (**бокс жарыстарында әрбір спортшы міндетті түрде бастың МРТ суретін көрсетуі тиіс**), жалпы білім беретін мектептен оқушының жеке ісінің көшірмелері, спортшылардың жеке карточкалары, туу туралы куәлік, 16 және одан жоғары жастағы жеке куәлік – жеке куәлік мандаттық комиссияға спорт түрі бойынша жарыстар басталардан бір күн бұрын (қосымша 3-4) ұсынылады.

3.23. Жол жүру, тұру, тамақтану орындарында, жарыс кезінде **оқушылардың қауіпсіздігіне жаттықтырушылар, команда өкілдері жауап береді.**

3.24. Спорт ғимараттарында болған кезде қатысушылар мен көрермендердің қажетті қауіпсіздігін құру мақсатында «Спорттық іс-шараларды өткізу кезіндегі қауіпсіздік шаралары туралы» нұсқаулыққа сәйкес алдын ала тексерусіз спорттық жарыстарды өткізуге тыйым салынады.

3.25. Спорт түрлері бойынша Гимназиаданың республикалық финалдық жарыстарына қатысуға растау жарыс басталғанға дейін **5 күн бұрын** команданың келу уақыты, поездың, вагонның нөмірі, команда құрамы туралы ақпарат беріледі. **Ескертпе*: келу күнін, уақытын растамаған командаларға көлікпен қарсы алу және қонақ үйге орналастыру қамтамасыз етілмейді.**

IV. Қаржыландыру

4.1. ҰҒПДТО келесі шығындарды көтереді:

- төрешілер алқасының, медицина қызметкерлерінің, қызмет көрсетуші персоналдың жұмысына ақы төлеу;
- спорт ғимараттарын, көлікті жалға алу;

- кеңсе тауарлары мен баспа өнімдерімен қамтамасыз ету;
- марапаттау және естелік медальдарды, кубоктарды сатып алу;
- спорттық атрибутиканы (баннерлер, афишалар, грамоталар, дипломдар)

дайындау.

4.2. Мектеп оқушылары Гимназияның ашылуы салтанатын өткізуге байланысты шығындар Алматы қаласының әкімдігіне жабылу салтанаты Алматы облысының әкімдігіне (келісім бойынша) жүктеледі. Қатысушылардың тұратын және жарыстар, сондай-ақ кездесулер, шығарып салулар өтетін жерлерде қауіпсіздігін қамтамасыз ету және қатысушыларды волонтерлермен бірге алып жүруге жауапты өңірлер (Алматы, Атырау, Батыс Қазақстан, Қарағанды және Астана, Алматы, Шымкент қалалары).

4.3. Қатысушыларды, командаларды, жаттықтырушыларды, судьяларды, өкілдерді республикалық финалдық жарыстарға және керісінше іссапарға жіберуге байланысты шығыстарды, жарыстар өткізілетін күндері тәуліктік, тұру және тамақтану шығыстарын іссапарға жіберуші ұйым көтереді.

V. Марапаттау

5.1. Гимназида оқушыларының жалпы командалық кешенді есебінде 1-3 орын алған облыстардың, Астана, Алматы және Шымкент қалаларының құрама командалары ҰҒПДТО кубоктарымен, естелік медальдарымен, дипломдарымен және вымпелдерімен марапатталады.

5.2. Спорт түрлерінен 1, 2, 3 орын алған облыстардың, Астана, Алматы және Шымкент қалаларының құрама командалары ҰҒПДТО кубоктарымен, естелік медальдарымен, дипломдарымен және вымпелдерімен марапатталады.

5.3. Спорт түрінде 1, 2, 3 орын алған әрбір спортшы Гимназида медалімен, тиісті дәрежедегі ҰҒПДТО дипломмен марапатталады.

5.4. Гимназида жеңімпазын дайындаған дене шынықтыру пәнінің мұғалімі, жаттықтырушы-оқытушы ҰҒПДТО грамотасымен марапатталады.

5.5. Гимназияның баспасөзде, радиода, теледидарда жарық көруіне белсенді қатысқан облыстық ұйымдастыру комитетінің мүшелері, журналистер және т.б. ҰҒПДТО-ның грамоталарымен марапатталады.

VI. Ұйымдастыру комитеті

Байланыстар:

* ҰҒПДТО – Астана қ., Түркістан к., 8/2.

e-mail: nnpck.sport@mail.ru

Бұл регламент Гимназидаға ресми шақыру болып табылады!

Қазақстан оқушыларының XII жазғы гимназидасының бағдарламасы

№	Спорт түрлері	Команда құрамы	Спортшылар	Өкіл, жаттықтырушы	Төрешілер	Өткізу мерзімі	Өткізу орны
Ұлттық ойындар							
1	Асық ату (ұ) Бес тас (қ.) 10, 11, 12 жас аралығы	10	3+3	1+2	1	15-18 маусым	Астана қ.
2	Тоғызқұмалақ (ұ.,к.) 13,14,15 жас аралығы	10	3+3	1+2	1	15-19 маусым	Астана қ.
3	Садақ ату (ұ.,к.) 8-12 жас аралығы	18	3+3 3+3	1+1 1+1	2	15-18 маусым	Астана қ.
4	Арқан тарту (ұ.,к.) 16, 17, 18 жас аралығы	15	6+6	1+1	1	15-18 маусым	Астана қ.
5	Қазақ күресі (ұ.,к.) 16, 17, 18 жас аралығы	22	9+9	1+2	1	15-18 маусым	Астана қ.
16-18 лет							
6	Әйелдер күресі	13	10	1+1	1	3-5 маусым	Астана қ.
7	Грек.-рим күресі (ұ.)	13	10	1+1	1	2-4 маусым	Астана қ.
8	Еркін күрес (ұ.)	13	10	1+1	1	4-6 маусым	Астана қ.
9	Дзюдо (ұ.,к.)	20	8+8	1+2	1	5-8 маусым	Түркістан қ.
10	Семсерлесу (ұ.,к.)	28	12+12	1+2	1	14-18 маусым	Алматы қ.
11	Жеңіл атлетика (ұ.,к.)	30	25	1+3	1	6-9 маусым	Өскемен қ.
12	Регби (ұ.,к.)	32	14+14	1+2	1	17-24 маусым	Алматы қ.
13	Бокс (ұ.,к.)	31	13+13	1+2	1	24 маусым-1 шілде	Алматы қ.
14	Садақ ату (ұ.,к.)	20	8+8	1+2	1	9-15 маусым	Шымкент қ.
15	Спорттық бағдарлау (ұ.,к.)	20	8+8	1+2	1	25-30 маусым	Щучинск қ.
16	Президенттік көпсайыс (ұ.,к.)	12	4+4	1+2	1	12-15 шілде	Алматы қ.
17	Жүзу (ұ.,к.)	24	10+10	1+2	1	14-17 маусым	Алматы қ.
18	Судомодельдік спорт (ұ.,к.)	18	14	1+2	1	26 маусым – 2 шілде	Ақтөбе қ.
19	Самбо (ұ.,к.)	22	9+9	1+2	1	7-10 маусым	Түркістан қ.
20	Үстел теннисі (ұ.,к.)	10	3+3	1+2	1	14-17 маусым	Алматы қ.
21	Белбеу күрес (ұ.,к.)	20	9+7	1+2	1	9-12 маусым	Түркістан қ.
22	Волейбол (ұ.)	15	12	1+1	1	11-19 маусым	Түркістан қ.
23	Волейбол (к.)	15	12	1+1	1	11-19 маусым	Түркістан қ.
24	Баскетбол (ұ.)	15	12	1+1	1	5-12 шілде	Алматы қ.
25	Баскетбол (к.)	15	12	1+1	1	5-12 шілде	Алматы қ.
26	Баскетбол 3x3 (ұ.,к.)	11	4+4	1+1	1	5-12 шілде	Алматы қ.
27	Авиомодельдік спорт (ұ.,к.)	21	17	1+2	1	8-14 шілде	Алматы обл.
28	Бадминтон (ұ.,к.)	11	4+4	1+1	1	10-14 маусым	Қостанай қ.
29	Жағажай волейбол (ұ.,к.)	7	2+2	1+1	1	8-9 шілде	Астана қ.
30	Шағын футбол (ұ.)	15	12	1+1	1	12-19 шілде	Алматы қ.
31	Шағын футбол (к.)	15	12	1+1	1	12-19 шілде	Алматы қ.

35	Шағын футбол (к.)	15	12	1+1	1	10-17 маусым	Павлодар қ.
36	Баскетбол (ұ.)	15	12	1+1	1	10-17 маусым	Павлодар қ.
37	Баскетбол (к.)	15	12	1+1	1	3-10 маусым	Павлодар қ.
38	Волейбол (ұ.)	15	12	1+1	1	10-17 маусым	Павлодар қ.
39	Волейбол (к.)	15	12	1+1	1	3-10 маусым	Павлодар қ.
40	Баскетбол 3x3 (ұ.,к.)	11	4+4	1+1	1	18-22 маусым	Павлодар қ.
41	Спорттық туризм (ұ.,к.)	10	4+2	1+2	1	3-7 маусым	Лисаковск қ.
10-12 лет							
42	Шахмат (ұ.,к.)	9	4+2	1+1	1	3-9 маусым	Шымкент қ.
43	Дойбы (ұ.,к.)	6	2+1	1	1	10-16 маусым	Шымкент қ.
44	Тоғызқумалақ (ұ.,к.)	6	2+2	1	1	17-23 маусым	Шымкент қ.
45	Шағын футбол (ұ.,к.)	27	12+12	1+1	1	10 -17 маусым	Шымкент қ.
46	Баскетбол (ұ.,к.)	28	12+12	1+2	1	3-10 маусым	Шымкент қ.
47	Үстел теннисі (ұ.,к.)	8	3+3	1	1	3-7 маусым	Шымкент қ.
7-9 лет							
48	Футбол «Балдәурен» (ұ.)	15	12	1+1	1	4-8 маусым	Орал қ.
49	Футбол «Балдәурен» (к.)	15	12	1+1	1	4-8 маусым	Орал қ.
50	Көңілді ойындар (ұ.,к.)	13	5+5	1+1	1	4-8 маусым	Орал қ.
51	Дойбы (ұ.,к.)	6	2+1	1+1	1	10-14 маусым	Орал қ.
52	Үстел теннисі (ұ.,к.)	9	3+3	1+1	1	10-14 маусым	Орал қ.

Ескерту: сынақ спорттың 52 түрінен 30 жарыстың нәтижелері бойынша жүргізіледі.

* - белгіленген спорт түрлерінде ұлдар мен қыздар арасындағы сынақ ұпайлары бөлек есептеледі (екі жарыс ретінде есептеледі);

- жетінші бағанда бірінші сан келу күнін, соңғысы-кету күнін білдіреді;

Ұйымдастыру комитеті қатысушылардың ерекше назарын эл. пошта бойынша ұйымдастыру комитеті мен өткізуші өңірлік орталықтың мекенжайына басталғанға дейін 10 күн бұрын қатысу туралы растау, келу күні, уақыты, поезд нөмірі, вагон нөмірі, жасаушылардың телефон нөмірі жіберуіне баса назар аударады.

Қазақстан мектеп оқушыларының XII жазғы гимназиясының БАҒДАРЛАМАСЫ

1. АСЫҚ АТУ, БЕС АСЫҚ

Команда құрамы:

Барлығы	10
ұлдар	3
қыздар	3
өкіл	1
жаттықтырушы	2
төреші	1

Жарысқа 10, 11, 12 жастағы спортшылар жіберіледі.

Жарыс бағдарламасы:

1-күн: келу күні, мандаттық комиссия;

2-күн: жарыстардың ашылуы, алдын-ала ойындар;

3-күн: алдын-ала ойындар;

4-күн: жартылай финал және финал ойындары, марапаттау;

5-күн: кету күні.

Командалық жарыстар Туризм және спорт министрлігінің 2011 жылғы бекітілген қағидалары бойынша және Қазақ ұлттық спорт түрлері қауымдастығының ұлдар үшін «Асық ату» (бес табан), қыздар үшін «Бес асық» (қақпақ) қағидалары бойынша өткізіледі.

Жарыс қорытындысы бойынша орындарды анықтау кезінде:

Ұпай санау:

Матч 3:0 немесе 2:1 3 ұпаймен жеңіске жетті;

Матч 0:3 0 ұпаймен ұтылды;

Матч 2: 1 есебімен жеңіске жетті 2 ұпай;

Матч 1: 2 есебімен жеңілді 1 ұпай;

Ойыннан бас тарту, келмеу немесе регламентті бұзу 0 ұпай + айыппұл

2. БАДМИНТОН

Команда құрамы:

Барлығы	11
ұлдар	4
қыздар	4
өкіл	1
жаттықтырушы	1
төреші	1

Жарысқа 16-18 жастағы спортшылар жіберіледі.

Командалық жарыстар:

Командалық кездесу 7 ойыннан тұрады: екі бір баладан (ұлдар, қыздар), бір жұптан (ұлдар, қыздар) және бір аралас жұптан. Кездесу 4 жеңіске дейін жалғасады. Әрбір қатысушы кездесу кезінде 2 ойыннан артық ойнай алмайды. Жалпы командалық орындар командалық жеке және жұптық жарыстардың нәтижелері бойынша анықталады.

Жеке жарыстар жүйе бойынша жеке және жұптық, аралас жұптық жарыстарда 1-ден 17-орынға дейін шығып және анықтала отырып өткізіледі.

3. БАСКЕТБОЛ

Команда құрамы:

	16-18 жас	13-15 жас	10-12 жас
Барлығы	30	30	28
ұлдар	12	12	12
қыздар	12	12	12
өкіл	2	2	1
жаттықтырушы	2	2	2
төреші	2	2	1

Жарысқа 16-18, 13-15, 10-12 жастағы ойыншылар жіберіледі.

Жарыстар FIBA қолданыстағы халықаралық қағидалары бойынша өткізіледі. Жеңіс үшін команда 2 ұпай, тең ойын үшін 1 ұпай, жеңіліс үшін 0 ұпай алады. Екі және одан да көп командалардың ұпайлары тең болған жағдайда, команда бір-бірімен ойын нәтижелері бойынша, олардың арасындағы ең жақсы голдар мен жіберіп алған доптардың айырмашылығы бойынша, барлық ойындарда ең жақсы голдар мен жіберіп алған доптардың айырмашылығы бойынша артықшылық алады.

Әр команда мыналардан тұруы керек:

* Капитанды қоса алғанда, ойнауға құқығы бар команданың 12 ойыншысынан артық емес.

* Бас бапкер.

* Делегацияның бір ілеспе өкілі, егер командада жаттықтырушының көмекшісі болса, жаттықтырушының бірінші көмекшісі хаттамаға енгізілуі тиіс.

Барлық команда мүшелерінің ойын формасы мыналардан тұруы керек:

* Алдыңғы және артқы жағынан бірдей басым түсті футболкалар, шортпен бірдей түсті. Барлық ойыншылар футболкаларды ойын шортына шалбарлануы керек.

* Алдыңғы және артқы жағында бірдей басым түсті шорт, майкалармен бірдей түсті. Шорт тізеден жоғары болуы керек.

* Команданың барлық мүшелері үшін бірдей басым түсті шұлықтар көрінуі керек.

Команданың әрбір мүшесі майканың түсіне қарама-қарсы алдыңғы және артқы жағында бір түсті нөмірлері бар жейде киюі керек.

Сандар айқын көрінуі керек:

* Артқы жағындағы сандар биіктігі кемінде 20 см болуы керек.

* Алдыңғы сандар биіктігі кемінде 10 см болуы керек.

* Нөмірлердің ені кемінде 2 см болуы керек.

* Командалар тек 0 және 00 нөмірлерін, сондай-ақ 1-ден 99-ға дейінгі сандарды қолдана алады.

* Бір команданың ойыншыларында бірдей сандар болмауы керек. * Кез-келген жарнама немесе логотип нөмірлерден кемінде 5 см қашықтықта болуы керек.

* Командаларда кем дегенде 2 футболка жиынтығы болуы керек және:

* Кестеде бірінші көрсетілген команда (алаң иелері) ашық түсті (мүмкіндігінше ақ) жейде киюі керек.

* Кестеде екінші көрсетілген команда (қонақтар тобы) қара жейде киюі керек. * Алайда, егер екі команда да келіссе, олар футболкалардың түстерін өзгерте алады.

Командалар өздерінің жеңістері мен жеңілістерінің көрсеткіштеріне сәйкес жіктелуі керек, атап айтқанда:

Әр жеңген ойын үшін 2 ұпай,

Әрбір ұтылған ойын үшін 1 ұпай (соның ішінде «ойыншылардың жетіспеушілігінен» жеңіліс)

«Құқығынан айыру» жоғалтқан ойын үшін 0 ұпай.

Егер 2 және одан да көп командалар топтағы барлық ойындардың қорытындылары бойынша олардың жеңістері мен жеңілістерінің тең көрсеткіштеріне ие болса, онда жіктеу үшін

осы 2 немесе одан да көп командалар арасындағы ойындардың (ойындардың) нәтижесі (- лері) пайдаланылуы тиіс. Егер 2 немесе одан да көп командалар өзара ойындардың нәтижелері бойынша жеңістер мен жеңілістердің тең көрсеткіштеріне ие болса, қосымша критерийлер мынадай тәртіппен қолданылуы тиіс:

- * Олардың арасындағы ойындардағы ойын ұпайларының ең үлкен айырмашылығы.
- * Олардың арасындағы ойындарда ең көп жиналған ойын ұпайлары.
- * Топтағы барлық ойындардағы ойын ұпайларының ең үлкен айырмашылығы.
- * Топтағы барлық ойындардағы ең көп ойын ұпайлары. Егер осы критерийлерді қолдану кезінде теңдік сақталса, жеребе қорытынды жіктеуді анықтауы керек.

4. ЕРКІН КҮРЕС

Команда құрамы:

Барлығы	13
ұлдар	10
өкіл	1
жаттықтырушы	1
төреші	1

Жарысқа 16-18 жастағы спортшылар жіберіледі.

Жарыстар UWW халықаралық ережелері бойынша өткізіледі.

Салмақ дәрежелері:

жасөспірімдер – 41-45с.д., 48с.д., 51с.д., 55с.д., 60 с.д., 65с.д., 71с.д., 80с.д., 92с.д., 110 с.д. дейін. Салмақ санаттарын екіге бөлуге рұқсат етілмейді. Командалық біріншілік жеке біріншілікте жинаған ұпайлардың ең көп сомасы бойынша 1-ден 20-орынға дейін анықталады.

5. ӘЙЕЛДЕР КҮРЕСІ

Команда құрамы:

Барлығы	13
қыздар	10
өкіл	1
жаттықтырушы	1
төреші	1

Жарысқа 16-18 жастағы спортшылар жіберіледі.

Жарыстар UWW халықаралық ережелері бойынша өткізіледі.

Салмақ дәрежелері:

қыздар – 36-40 с.д., 43 с.д., 46 с.д., 49 с.д., 53 с.д., 57 с.д., 61 с.д., 65 с.д., 69 с.д., 73 с.д.

Салмақ санаттарын екіге бөлуге рұқсат етілмейді. Командалық біріншілік жеке біріншілікте жинаған ұпайлардың ең көп сомасы бойынша 1-ден 20-орынға дейін анықталады.

6. ГРЕК-РИМ КҮРЕСІ

Команда құрамы:

Барлығы	13
ұлдар	10
өкіл	1
жаттықтырушы	1
төреші	1

Жарысқа 16-18 жастағы спортшылар жіберіледі.

Жарыстар UWW халықаралық ережелері бойынша өткізіледі.

Салмақ дәрежелері:

жасөспірімдер – 41-45 с.д., 48 с.д., 51 с.д., 55 с.д., 60 с.д., 65 с.д., 71 с.д., 80 с.д., 92 с.д., 110 с.д.

Салмақ дәрежелерін екіге бөлуге рұқсат етілмейді. Командалық біріншілік жеке біріншілікте жинаған ұпайлардың ең көп сомасы бойынша 1-ден 20-орынға дейін анықталады.

7. САМБО КҮРЕСІ

Команда құрамы:

Барлығы	22
ұлдар	9
қыздар	9
өкіл	1
жаттықтырушы	2
төреші	1

Жарысқа 16-18 жастағы спортшылар жіберіледі.

Жарыс ФИАС-тың бекітілген халықаралық ережелері бойынша өткізіледі.

Салмақ дәрежелері:

ұлдар 46, 49,53,58,64,71,79,88,+88 с.д.

қыздар 41,44,47,50,54,59,65,72,+72 с.д.

Жарыс бағдарламасы:

1 - күн		Мандаттық комиссия, салмақ өлшеу, салмақ дәрежесінде жеребе тастау (ұл.) 46, 49,53,58,64,71,79,88,+88 с.д. (қыз) 41,44,47,50,54,59,65,72,+72 с.д.
2 - күн	10-14 ⁰⁰ 14 ⁰⁰ -16 ³⁰ 16 ³⁰ -20 ⁰⁰	жарыстың ашылуы. Алдын ала жекпе-жек жарыстардың салтанатты ашылуы финалдар, марапаттау рәсімі
3 күн	10-14 ⁰⁰ 14 ⁰⁰ -16 ⁰⁰ 16 ⁰⁰ -19 ³⁰	алдын ала жекпе-жек түскі ас финалдар, марапаттау рәсімі
4 күн		Қайту күні

Командалық біріншілік жеке біріншілікте жинаған ұпайлардың ең көп сомасы бойынша 1-ден 20-орынға дейін анықталады. Салмақ дәрежелерін екіге бөлуге рұқсат етілмейді.

8. БАСКЕТБОЛ 3x3

Команда құрамы:

	16-18 жас	13-15 жас
Барлығы	11	11
ұлдар	4	4
қыздар	4	4
өкіл	1	1
жаттықтырушы	1	1
төреші	1	1

Жарысқа 16-18, 13-15 жастағы ойыншылар жіберіледі.

Командада 3 ойыншы және 1 қосалқы (міндетті түрде үшеуінен бастаңыз).

Жаттықтырушы трибунадан да ойынға әсер ете алмайды. Жеребе ұтып алған команда оған ойын немесе қосымша уақытты бастау керектігін шешеді (егер болса). 3x3 арнайы доппен ойналады (№6 салмақты). Ойын 10 минут таза уақытты немесе 21 ұпайға дейін жүреді. Қосымша уақыт 2 ұпайға дейін ойналады (1), егер ол 20:20-да басталса да. Ұзақ лақтыру үшін-2

ұпай, қалғандары үшін-1. Шабуыл уақыты-12 секунд. 7- командадан бастап барлық бұзушылықтар 2-ге жазаланады (!) айыппұл (доп есептелсе де). 10- командадан бастап барлық бұзушылықтар 2 айыппұлмен және қарсыластың иелігімен жазаланады (доп есептелсе де).

Командалық бұзушылықтардың санына қарамастан, шабуылдағы бұзушылықтар соғылмайды.

Әрбір спорттық емес немесе дисквалификациялық ереже бұзушылық үшін – 2 айыппұл + иелену, әрбір техникалық үшін – 1 айыппұл + иелену.

Ойыншы кез келген жеке және техникалық бұзушылықтарды жоймай-ақ ала алады (бірақ 2 спорттық емес үшін жойылады).

Ауыстыру төрешінің қатысуынсыз жүзеге асырылады, бірақ доп «өлі» болған кезде ғана («чекке» дейін), тек «орталық» сызықтың артында және тек серіктеске тиіп кетеді.

Доп салынғаннан кейін (Егер ойын тоқтатылмаса) ауыстыруға және тайм-ауттарға рұқсат етілмейді.

Командада бір ойынға 1 тайм-аут бар.

Ұпайлар тең болған жағдайда топтағы командалар критерийлерді қолданады:

- 1) жеңістердің көп саны;
- 2) қатысқан командалардың жеке кездесулерінің нәтижелері;
- 3) командалар арасындағы гол соғылған және жіберіп алған доптардың ең жақсы айырмашылығы бойынша

Жарыс FIBA 3x3 ойынының қолданыстағы ресми ережелеріне сәйкес өткізіледі.

Ұлдар мен қыздар арасында жарыстар бөлек өткізіледі.

9. БОКС

Команда құрамы:

Барлығы	30
ұлдар	13
қыздар	12
өкіл	1
жаттықтырушы	1
төреші	1

Жарысқа 16-18 жастағы спортшылар жіберіледі.

Жарыстар бірінші жеңілістен кейін қатысушылардың шығу жүйесі бойынша AIBA халықаралық ережелері бойынша өткізіледі.

Салмақ дәрежелері:

ұлдар – 46с.д., 48 с.д., 50 с.д., 52 с.д., 54 с.д., 57 с.д., 60 с.д., 63 с.д., 66 с.д., 70 с.д., 75 с.д., 80 с.д., + 80 с.д.

қыздар – 48 с.д., 50 с.д., 52 с.д., 54 с.д., 57 с.д., 60 с.д., 63 с.д., 66 с.д., 70 с.д., 75 с.д., 80 с.д., + 80 с.д.

Әрбір салмақ санатында командадан бір-бір қатысушыға жол беріледі, қосарланған рұқсат етілмейді. Мандат комиссиясының әрбір қатысушысына бастың МРТ суреті болуы керек.

Командалық біріншілік жеке біріншілікте алынған ұпайлардың ең көп сомасы бойынша 1-20 орыннан ойнайды.

10. ВОЛЕЙБОЛ

Команда құрамы

	16-18 жас	13-15 жас
Барлығы	30	30
Ұлдар	12	12
Қыздар	12	12
өкіл	2	2

Жаттықтырушы	2	2
төреші	2	2

Жарысқа 16-18 жастағы спортшылар жіберіледі.

Жарыстар FIVB қолданыстағы халықаралық ережелері бойынша өткізіледі. Қатысушы командалар қатысатын командалардың санына байланысты еркін жеребе тастау арқылы кіші топтарға бөлінеді. Жарыстың финалдық бөлігін өткізу формуласы келген күні төрешілер алқасының отырысында анықталады. Жеңіс үшін команда 2 ұпай алады; жеңіліс-1 ұпай; ойыннан бас тарту, келмеу және Регламентті бұзу – 0 ұпай.

Орындарды есептеу және анықтау:

Жарыс қорытындысы бойынша орындарды анықтау кезінде:

Итальяндық ұпай жүйесі:

Матч 3:0 немесе 3:1 есебімен жеңіске жетті; 3-ұпай

Матч 0:3 немесе 1:3 ұпаймен ұтылды; 0-ұпай

Матч 3: 2 есебімен жеңіске жетті 2 ұпай;

Матч 2: 3 есебімен жеңілді 1 ұпай;

Ойыннан бас тарту, келмеу немесе регламентті бұзу 0 ұпай + айыппұл.

Екі және одан да көп командаларда бірдей ұпайлар болған жағдайда, орындар келесі есеппен анықталады:

- барлық кездесулердегі жеңістердің ең көп саны бойынша;
- барлық кездесулердегі партиялар коэффициенті бойынша;
- барлық кездесудегі доп айырмасының коэффициенті бойынша;
- олардың арасындағы кездесулердегі жеңістер саны бойынша;
- олардың арасындағы кездесулердегі партиялардың коэффициенті бойынша;
- олардың арасындағы доп айырмасының коэффициенті бойынша.

11. ГАНДБОЛ

Команда құрамы

Барлығы	30
Ұлдар	12
Қыздар	12
өкіл	2
Жаттықтырушы	2
төреші	2

Жарысқа 13-15 жастағы спортшылар жіберіледі.

Жарыстар ХГФ гандбол қағидаларына сәйкес өткізіледі. Командалар 25 минуттан екі тайм ойнайды.

Команда міндетті түрде 12 ойыншыдан, 1 жаттықтырушыдан, 1 өкілден және 1 төрешіден аспайтын құрамға қатысуға жіберіледі.

Ойын формасы ХГФ стандарттарына сәйкес келуі керек:

* командада қарама-қарсы түстердің кем дегенде екі ойын формасы болуы керек. Қақпашының формасының түсі алаңдағы ойыншыларының форма түстерінен түбегейлі өзгеше болуы керек;

* формадағы сандар айқын ерекшеленіп, формаға қарама-қайшы болуы керек, сонымен қатар команданың өтініш парағына сәйкес келуі керек;

* бірінші кестеде көрсетілген команда (хост командасы) қарсылас командамен (қонақ командасы) бірдей реңктерде пішін түсін таңдайды;

* команда өкілдері, команданың спорттық костюмдерін немесе классикалық костюмін кию керек.

Барлық ойындарда жеңімпаз команда 2 (екі) ұпай алады, 0 (нөл) ұпай жоғалтады, тең нәтижемен әр команда 1 (бір) ұпай алады. Командалардың орындары жиналған ұпайлардың ең көп сомасы бойынша анықталады. Екі немесе одан да көп командалардың ұпайлары тең болған кезде орындар келесідей анықталады:

- * осы командалар арасындағы ойындардағы ең көп ұпай;
- * осы командалар арасындағы ойындарда тасталған доптар мен жіберіп алған голдар арасындағы ең жақсы айырмашылық;
- * жарыстың барлық ойындарында тасталған доптар мен жіберіп алған голдар арасындағы ең жақсы айырмашылық;
- * жарыстың барлық ойындарында ең көп жеңіске жету;
- * барлық жарыс ойындарында тасталған доптардың ең көп саны;
- * жарыстың барлық ойындарында тасталған доптар мен жіберіп алған голдардың ең жақсы қатынасы.

12. ДЗЮДО

Команда құрамы

Барлығы	20
ұлдар	8
қыздар	8
өкіл	1
Жаттықтырушы	2
төреші	1

Жарысқа 16-18 жастағы спортшылар жіберіледі.

Жарыс IJF халықаралық қағидалары бойынша өткізіледі.

Салмақ дәрежелері:

- ұлдар - 50 с.д., 55 с.д., 60 с.д., 66 с.д., 73 с.д., 81 с.д., 90 с.д., + 90 с.д.
- қыздар - 40 с.д., 44 с.д., 48 с.д., 52 с.д., 57 с.д., 63 с.д., 70 с.д., + 70 с.д.

Жарыс бағдарламасы:

- 1 күн-келу күні
- 2 күн – жарыстың ашылуы.
50 с.д., 55 с.д., 60 с.д., 66 с.д. (ұлдар);
40 с.д., 44 с.д., 48 с.д., 52 с.д. (қыздар).
- 3 күн-73 с.д., 81 с.д., 90 с.д., +90 с.д. (ұлдар);
57 с.д., 63 с.д., 70 с.д., +70 с.д. (қыздар).
- 4 күн-қайту күні.

Салмақ дәрежелерін екіге бөлуге жол берілмейді. Командалық біріншілік жеке біріншілікте 1-ден 20-орынға дейін жинаған ұпайлардың ең жоғары сомасы бойынша анықталады.

13. ҚАЗАҚ КҮРЕСІ

Команда құрамы

Барлығы	22
ұлдар	9
қыздар	9
өкіл	1
Жаттықтырушы	2
төреші	1

Жарысқа 16, 17, 18 жастағы спортшылар жіберіледі. Жарыс 2020 жылы «Qazaq kuresi» қауымдастығы бекіткен қағидалар бойынша өткізіледі.

Салмақ дәрежелері:

- ұлдар-46 с.д., 50 с.д., 55 с.д., 60 с.д., 65 с.д., 70 с.д., 76 с.д., 82 с.д., +82 с.д.
- қыздар-36 с.д., 40 с.д., 44 с.д., 48 с.д., 52 с.д., 56 с.д., 60 с.д., 65 с.д., +65 с.д.

Салмақ дәрежелерін екіге бөлуге рұқсат етілмейді. Командалық біріншілік жеке біріншілікте жинаған ұпайлардың ең көп ұпайы бойынша 1-ден 20-орынға дейін анықталады.

Жарыс бағдарламасы:

	Келу күні	Уақыт
1 - күн	Мандаттық комиссия	10.00-16.00
	Салмақ өлшеу және жеребе тастау (қыздар)	17.00-18.00
	Салмақ дәрежелері: -36 с.д., 40 с.д., 44 с.д., 48 с.д., 52 с.д., 56 с.д., 60 с.д., 65 с.д., +65 с.д.	
	Команда өкілдеріне арналған жиналыс	18.00-19.00
2- күн	Жарыстың басталуы	10.00
	Жарыстың ресми ашылуы	13.00
	Жеңімпаздар мен жүлдегерлерді марапаттау	
	Өлшеу және жеребе тастау (ұлдар)	17.00-18.00
	Салмақ дәрежелері: 46кг, 50кг, 55кг, 60кг	
3 - күн	Жарыстың басталуы	10.00
	Жеңімпаздар мен жүлдегерлерді марапаттау	
	Өлшеу және жеребе тастау (ұлдар)	17.00-18.00
	Салмақ дәрежелері: 65кг, 70кг, 76кг, 82кг, +82кг	
4 - күн	Жарыстың басталуы	10.00
	Жеңімпаздар мен жүлдегерлерді марапаттау	
	Жарыстардың ресми жабылуы	17.00-18.00

14. ЖЕҢІЛ АТЛЕТИКА

Команда құрамы

Барлығы	30
Спортшылар	25
өкіл	1
Жаттықтырушы	3
төреші	1

Жарысқа 16-18 жастағы спортшылар жіберіледі. 2007-2008 ж. т. спортшылар жеңіл атлетикадан 2024 ж. арналған республикалық және халықаралық жарыстардың регламентінде айқындалған шарттарда жарыстарға жіберіледі.

Жарыстар World Athletics халықаралық қағидалары бойынша өткізіледі. Команда құрамына кіретін әрбір қатысушы бағдарламаның екі жеке түрі мен екі эстафетада өнер көрсетуге құқылы. Бағдарламаның жеке түрлерінде командадан командалық күрестің сынағына 2 спортшы жіберіледі.

Эстафеталық жүгірудің әр түрінде әр аймақтан 1 командадан рұқсат етіледі.

Командалық орын командалардың барлық қатысушылары жинаған ұпайлардың ең көп сомасы бойынша анықталады.

Орын	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Ұпай	36	30	25	22	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9
Орын	17	18	19	20	21	22	23	24								
Ұпай	8	7	6	5	4	3	2	1								

Жарыс бағдарламасы:

Түрлері	ҰЛДАР	ҚЫЗДАР
---------	-------	--------

	1 күн	2 күн	3 күн	1 күн	2 күн	3 күн
100 м.	Забег. Ф.			Забег. Ф.		
200 м.		Забег. Ф.			Забег. Ф.	
400 м.	Забег. Ф.			Забег. Ф.		
800 м.		Забег	Финал		Забег	Финал
1500 м.	Финал			Финал		
3000 м.		Финал			Финал	
100 (110) с/б		Забег. Ф.			Забег. Ф.	
400 с/б			Забег. Ф.			Забег. Ф.
2000 с/п			Финал			Финал
Биіктігі		Финал			Финал	
Шест		Финал		Финал		
Ұзындығы		Квалиф	Финал		Квалиф	Финал
Үштік	Квал. ф.			Квал. ф.		
Ядро	Финал			Финал		
Диск		Финал			Финал	
Балға		Финал			Финал	
Найза			Финал			Финал
Эстафета 4x100	Финал			Финал		
Швед эстафетасы 100-200-300-400м		Финал				Финал
МІХ 200-400-600- 800м			Финал			Финал
С / жүру		Ф. 10 км.		Ф. 5 км.		

15. ЖАЗҒЫ ПРЕЗИДЕНТТІК КӨПСАЙЫС

Команда құрамы

Барлығы	12
ұлдар	4
қыздар	4
өкіл	1
Жаттықтырушы	2
төреші	1

Жарысқа 16-18 жастағы спортшылар жіберіледі.

Туған жылы:	Қыз.	ұл.
16-17 ж.	2	2
18 ж.	2	2

Жарыс бағдарламасы:

- 1- күн - келу күні. Мандаттық комиссия. 18.00-де төрешілер алқасының отырысы.
- 2 - күн – жарыстың ашылуы. Снаряд лақтыру.
 - Жүгіру 60 м., 100 м.
 - Пневматикалық винтовкадан ату (10 оқ).
- 2-топ-П-ВП (10 м қашықтық, отыру немесе шынтақты тірекке тіреп тұру)
- 3 - топ – Ш-ВП (10 м қашықтық, тіреусіз тұру)
 - Жүзу 50 м.
 - Нәтижелерді бекіту
- 3 - күн-Кросс-1000м., 2000м., 3000 м.
 - Қорытындылау. Нәтижелерді бекіту.

- Жабылу шеруі. Марапаттау.

4 - күн-кету күні.

Жазғы президенттік көпсайыс бойынша жарыс жеке-командалық біріншілік ретінде өткізіледі. Әрбір жас тобында қыздар мен жасөспірімдерде бөлек екіден артық емес қатысушыға жол беріледі.

Жеке сынақтағы жеңімпаздар жазғы президенттік көпсайыс бойынша нәтижелерді бағалау кестесіне сәйкес жинаған ұпайлардың ең көп сомасы бойынша анықталады.

Командалық есептегі жеңімпаздар жарыс нәтижесінде барлық сегіз қатысушының жинаған ұпайларының ең көп сомасы бойынша анықталады.

16. ЖҰЗУ

Команда құрамы

Барлығы	24
ұлдар	10
қыздар	10
өкіл	1
Жаттықтырушы	2
төреші	1

Жарысқа 16-18 жастағы спортшылар жіберіледі.

Жарыс FINA халықаралық қағидалары бойынша өткізіледі.

Әрбір қатысушы бағдарламаның 4 түрінен артық емес және эстафеталарда өнер көрсете алады. Жарыстар алдын-ала және соңғы жүзумен 50, 100, 200 м қашықтықта өткізіледі. Қашықтық 800, 1500 м. Бағдарламаның эстафеталық түрлері-кешке финалдық жүзу. Жеке біріншілік 1-ден 17-орынға дейін ойнатылады және №3 шкала бойынша бағаланады. Эстафетада командалық орындар 1-ден 17-ге дейін ойнатылады және №2 шкала бойынша бағаланады.

Командалық орын жеке біріншіліктердегі және эстафетадағы ұпайлар сомасы бойынша анықталады, 1-ден 17-ге дейін ойнатылады.

Жарыс бағдарламасы:

1- күн - келу күні, мандаттық комиссия, судьялар алқасының отырысы.

ТАҢЕРТЕҢ

1. 50 Е/стиль	қ	Алдын ала
2. 50 Е/стиль	ұ	Алдын ала
3. 100 Артқы жағында	қ	Алдын ала
4. 100 Артқы жағында	ұ	Алдын ала
5. 200 Бат.	қ	Алдын ала
6. 200 Бат.	ұ	Алдын ала
7. 400 Е/стиль	қ	Алдын ала
8. 400 Е/стиль	ұ	Алдын ала

18. 50 Артқы жағында	қ	Алдын ала
19. 50 Артқы жағында	ұ	Алдын ала
20. 100 Бат.	қ	Алдын ала
21. 100 Бат.	ұ	Алдын ала
22. 200 Брасс	қ	Алдын ала
23. 200 Брасс	ұ	Алдын ала
24. 800 Е/стил	қ	Әлсіз
25. 1500 Е/стил	ұ	Әлсіз

КЕШ

2 күн

9. 50 Е/стиль	қ	Финал
10. 50 Е/стиль	ұ	Финал
11. 100 Артқы жағында	қ	Финал
12. 100 Артқы жағында	ұ	Финал
13. 200 Бат.	қ	Финал
14. 200 Бат.	ұ	Финал
15. 400 Е/стиль	қ	Финал
16. 400 Е/стиль	ұ	Финал
17. 4x100 аралас-мен	қ	Финал

3 күн

26. 50 Артқы жағында	қ	Финал
27. 50 Артқы жағында	ұ	Финал
28. 100 Бат.	қ	Финал
29. 100 Бат.	ұ	Финал
30. 200 Брасс	қ	Финал
31. 200 Брасс	ұ	Финал
32. 800 Е/стил	қ	Финал
33. 1500 Е/стил	ұ	Финал
34. 4x50 Е/стиль	қ	Финал

			35. 4x50 Е/стиль	ұ	Финал
			4 күн		
36. 50 Брасс	қ	Алдын ала	44. 50 Брасс	қ	Финал
37. 50 Брасс	ұ	Алдын ала	45. 50 Брасс	ұ	Финал
38. 100 Е/стиль	қ	Алдын ала	46. 100 Е/стиль	қ	Финал
39. 100 Е/стиль	ұ	Алдын ала	47. 100 Е/стиль	ұ	Финал
40. 200 Артқы жағында	қ	Алдын ала	48. 200 Артқы жағында	қ	Финал
41. 200 Артқы жағында	ұ	Алдын ала	49. 200 Артқы жағында	ұ	Финал
42. 400 К/пл.	қ	Алдын ала	50. 400 К/пл.	қ	Финал
43. 400 К/пл.	ұ	Алдын ала	51. 400 К/пл.	ұ	Финал
			52. 4x200 Е/стиль	қ	Финал
			53. 4x200 Е/стиль	ұ	Финал

			5 күн		
54. 100 Бат.	қ	Алдын ала	62. 100 Бат.	қ	Ең мықты
55. 100 Бат.	ұ	Алдын ала	63. 100 Бат.	ұ	Ең мықты
56. 100 Брасс	қ	Алдын ала	64. 100 Брасс	қ	Финал
57. 100 Брасс	ұ	Алдын ала	65. 100 Брасс	ұ	Финал
58. 200 В/стиль	қ	Алдын ала	66. 200 В/стиль	қ	Финал
59. 200 В/стиль	ұ	Алдын ала	67. 200 В/стиль	ұ	Финал
60. 200 К/пл.	қ	Алдын ала	68. 200 К/пл.	қ	Финал
61. 200 К/пл.	ұ	Алдын ала	69. 200 К/пл.	ұ	Финал
			70. 4x100 В/стиль	қ	Финал
			71. 4x100 В/стиль	ұ	Финал

17. ЖАҒАЖАЙ ВОЛЕЙБОЛЫ

Команда құрамы

Барлығы	10
ұлдар	2
қыздар	2
өкіл	2
Жаттықтырушы	2
төреші	2

Жарысқа 16-18 жастағы спортшылар жіберіледі.

Жарыстар FIVB қолданыстағы халықаралық қағидалар бойынша өткізіледі. Қатысушы командалар қатысатын командалардың санына байланысты еркін жеребе тастау арқылы кіші топтарға бөлінеді. Жарыстың финалдық бөлігін өткізу формуласы келген күні төрешілер алқасының отырысында анықталады. Жеңіс үшін команда 2 ұпай алады; жеңіліс-1 ұпай; ойыннан бас тарту, келмеу және регламентті бұзу – 0 ұпай. Екі және одан да көп командаларда ұпайлар тең болған жағдайда, орындар келесі көрсеткіштер бойынша рет-ретімен анықталады:

- барлық кездесулердегі доптардың арақатынасы;
- барлық кездесулердегі партиялардың арақатынасы;
- олардың арасындағы кездесулердегі жеңістер саны;
- олардың арасындағы кездесулердегі доптардың арақатынасы;
- олардың арасындағы кездесулердегі партиялардың арақатынасы.

18. СПОРТТЫҚ БАҒДАРЛАУ

Команда құрамы

Барлығы	20
ұлдар	8

қыздар	8
өкіл	2
Жаттықтырушы	1
төреші	1

Жарыстарға қатысуға 8 қыз, 8 ұл жіберіледі:

Жарыс «СБ бойынша жарыстарды өткізу қағидаларына» сәйкес жеке-командалық біріншілік ретінде өткізіледі. Жарыстың әрбір қатысушысының нәтижесі барлық 16 қатысушының қашықтықтардан өтуінің екінші, үшінші және бесінші күнінің қорытындылары бойынша алынған ұпайлардың ең жоғары сомасы бойынша анықталады.

Жарыс бағдарламасы:

1 - күн – қатысушылардың келуі, орналастыру және өтінімдерді қабылдау (мандаттық сағат 16.00 - ге дейін);

2 - күн – 10.30 - жарыстың ашылуы;

11.00-бірінші қатысушының старты (орташа қашықтық);

15.00-орта қашықтықты марапаттау;

18.00-команда өкілдерімен кездесу.

3 - күн - 11.00 – бірінші қатысушының старты (ұзақ қашықтық):

14.00-эстафетаға өтінім беру;

15.00-ұзақ қашықтықты марапаттау;

18.00-команда өкілдерімен кездесу.

4 - күн - 11.00 – эстафетаның бірінші кезеңінің старты

15.00-эстафетаны марапаттау;

18.00-команда өкілдерімен кездесу.

5 - күн – 11.00-бірінші қатысушының старты (спринт дистанциясы):

5.00-марапаттау қашықтық спринт;

18.00-хаттамаларды беру.

6 - күн – хаттамалар беру. Командалардың кетуі.

Жарысқа қатысушылар нәтижесінің жеңімпаздары жеке есепте қашықтықтан өтудің ең аз уақыты бойынша анықталады. Команда нәтижесі командада мәлімделген 16 спортшының ұпай сомасы бойынша анықталады. Жеке жарыстарда ұпайлар формула бойынша есептеледі- $100 \times (t \text{ поб.} / t \text{ уч.})$, эстафета үшін ұпайлар формула бойынша есептеледі – $200 \times (t \text{ поб.} / t \text{ оқ.})$. Команданың барлық мүшелерінің ұпайларының қосындысы бойынша команданың орны анықталады, орындар үшін ұпайлар №3 шкала бойынша есептеледі.

19. САДАҚ АТУ

Команда құрамы

Барлығы	20
ұлдар	8
қыздар	8
өкіл	2
Жаттықтырушы	1
төреші	1

Қатысуға 16-18 жастағы қыздар мен ұлдар жіберіледі.

Классикалық садақ:

ұлдар, қыздар 17-18 жас 8 (4+4)

Кадеттер, кадет қыздар 16 жас 8 (4+4)

Блок салағы- компаунд:

2005 ж. т. және одан кіші ұлдар, қыздар 6 (3+3)

Жарыстар қолданыстағы қағидаларға сәйкес өткізіледі.

Бағдарлама:

Жеке жарыстар	Бастапқы айналым	Олимпиадалық айналым
Ұлдар (классикалық садақ)	70 м, + 70 м,	70 м.
Қыздар (классикалық садақ)	70м, + 70 м,	70 м
кадеттер, кадет қыздар	30 м. + 30 м.	30 м.
<u>Компаунд ұлдар</u>	50 м, + 50 м,	
<u>Компаунд қыздар</u>		50 м.

Командалық жарыстар: жеке жарыстар:

Командалық жарыстар 122 см нысан бойынша өткізіледі.

Кадеттер арасындағы командалық жарыстар 80 см нысан бойынша өткізіледі.

Жарыс бағдарламасы:

1 – ші күн- қатысушылардың келуі

2-ші күн-1) Ресми атыс (барлық санаттар)

Мандаттық комиссия, төрешілер алқасының отырысы, капитан - жаттықтырушы - өкілдердің митингі.

2) жарыстардың ашылуы

3-ші күн-старттық айналым, ұлдар, қыздар классикалық садақ. Бастапқы айналым (кадеттер, кадеттер) + компаунд

4-ші күн – ұлдар мен қыздардың Олимпиадалық айналым.

5-ші күн. Арасындағы Олимпиадалық айналым (кадеттер, кадеттер) + орналастыру алдындағы компаунд.

6-шы күн-командалық жарыстар (финалдарды қоса алғанда) (ұлдар, қыздар) командалар + микс. Командалық жарыстар кадеттер, кадеттер + компаунд + микс

7-ші күн-финалдық жарыстар (олимпиадалық айналым) (барлық санаттар). Жарыстың жабылуы, марапаттау

8 – ші күн-командалардың кетуі

Командалық орындар бағдарламаның барлық түрлерінде жиналған ұпайлардың қосындысымен анықталады.

Жалпы командалық орындар барлық жастағы ұлдар мен қыздар арасында бірлесіп анықталады.

20. ТОҒЫЗҚҰМАЛАҚ**Команда құрамы**

Барлығы	10
ұлдар	3
қыздар	3
өкіл	1

Жаттықтырушы	2
төреші	1

Жарысқа 13-14-15 жастағы спортшылар жіберіледі.

Қыздар ұлдардың орнына ойнай алады.

Жарыс швейцариялық жүйе бойынша жеке-командалық есепте 7 турда өтеді, әр спортшыға партияға 1 сағат 30 минуттан, барлығы: бір партияға 3 сағаттан.

Жеке сынақта жеңімпаздар мен жүлдегерлер тақта бойынша анықталады.

Командалық орындар жинаған ұпайлардың қосындысы бойынша анықталады (ұлдар мен қыздар).

Тоғызқұмалақ бойынша жарыстар Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігінің Дене шынықтыру және спорт істері комитеті бекіткен «Тоғызқұмалақ туралы қағидалар мен ережелерге» сәйкес өткізіледі.

21. ҮСТЕЛ ТЕННИСІ

Команда құрамы

	16-18 жас	10-12 жас	7-9 жас
Барлығы	9	9	9
ұлдар	3	3	3
қыздар	3	3	3
өкіл	1	1	1
Жаттықтырушы	2	2	2
төреші	1	1	1

Жарысқа 16-18, 10-12-7,9 жастағы спортшылар жіберіледі.

Жарыс «Қазақстан Республикасының үстел теннисі федерациясы» ҚБ бекіткен қағидаларға сәйкес өткізіледі. Командалық жарыстар қыздар мен ұлдар үшін бөлек өткізіледі. Командалық матч бір Тараптың 3 жеңісіне дейін 5 жеке кездесуден тұрады.

Жарыстар А-Х, В-Ү, С-Z, А-Ү, В-Х жүйесі бойынша өткізіледі.

Командалар 4 кіші топқа бөлініп, дөңгелек жүйеде ойнайды. Кіші топта 1-2 орын алған командалар топ құрып, 1-8 орын ойнайды. 3-4 орын алған командалар 9-17 орын алады.

Жеке жарыстар:

Барлық қатысушылар ең мықты спортшылардың таралуымен кіші топтарға бөлініп, 5 партиядан тұратын шеңбер жүйесінде ойнайды. Финалға 32 спортшы шығады. Финалдық ойындар 1-ден 24-ке дейінгі орындарды анықтай отырып, жетілдірілген (-2) жүйе бойынша өткізіледі.

Жұптық жарыстар:

1-ден 24-ке дейінгі орындарды анықтай отырып, шығу жүйесі бойынша жүргізіледі. Кездесулер 5 партиядан тұрады.

Барлық түрдегі жеребе тастау: командалық, жеке және жұптық жарыстар Қазақстан Республикасының үстел теннисі бойынша спортшылар рейтингінің біліктілік тізіміне сәйкес өткізіледі. Командалар келмеген жағдайда жарыстарды өткізу жүйесі бас төрешілер алқасының шешімімен өзгертілуі мүмкін.

Жалпы командалық біріншілік 1-ден 20-орынға дейін жеке, жұптық және командалық жарыстарда жинаған ұпай сомасы бойынша анықталады.

22. ШАҒЫН ФУТБОЛ

Команда құрамы

	16-18 жас	13-15 жас	10-12 жас	7-9 жас
Барлығы	30	30	27	30
ұлдар	12	12	12	12
қыздар	12	12	12	12

өкіл	2	2	1	2
Жаттықтырушы	2	2	1	2
төреші	2	2	1	2

Жарысқа 16-18, 13-15, 10-12, 7-9 жастағы ойыншылар жіберіледі.

Футбол бойынша финалдық жарыстар футбол ойынының қолданыстағы редакциясына сәйкес өткізіледі. Бас төрешілер алқасы командалардың санына және турнирдің белгілі бір форматына сәйкес барлық командалардың жеребесін өткізеді. Бірінші орын алған командалар финалға шығады және 1-ден 4-ке дейін орын ойнайды. Екінші орын алған командалар финалға шығып, 5-тен 8-ге дейін орындарды ойнайды және т. б.

Командалардың орындары барлық кездесулерде жинаған ұпайлардың ең көп сомасы бойынша анықталады. Матчтағы жеңіс үшін – 3 ұпай, тең ойын үшін – 1 ұпай, жеңіліс үшін – 0 ұпай.

Екі және одан да көп командалардың ұпайлары тең болған жағдайда, орындар келесідей анықталады:

- * барлық матчтарда жеңістердің ең көп саны бойынша;
- * ойындардың нәтижелері бойынша өзара (ұпайлар саны, жеңістер саны, соғылған және өткізілген доптардың айырмашылығы, соғылған доптардың саны);
- * барлық матчтарда соғылған және өткізіп алған доптардың үздік айырмашылығы бойынша;
- * барлық матчтарда ең көп соғылған голдар саны бойынша;
- * матчтар хаттамаларына енгізілген бұзушылықтардың ең көп саны бойынша (ескерту – 1 айыппұл ұпайы, алып тастау – 5 айыппұл ұпайы).

Осы тармақтағы барлық көрсеткіштер басымдық тәртібімен көрсетілген, яғни есептеу кезінде басымдық алдыңғы көрсеткішке беріледі.

Барлық көрсеткіштердің абсолюттік теңдігі жағдайында командалардың орындары жеребемен анықталады.

23. СЕМСЕРЛЕСУ

Команда құрамы

Барлығы	28
ұлдар	12
қыздар	12
өкіл	1
Жаттықтырушы	2
төреші	1

Жарысқа 16-18 жастағы спортшылар жіберіледі.

Жарыстар халықаралық ережелер бойынша өткізіледі.

Жарыстарға ұлдар мен қыздар рапир, қылыш, семсермен қатысады. Бағдарламаның әр түрінде қарудың әр түрі бойынша 4 спортшы жеке жарыстарға қатысады. Командалық жарыстарда 3 + 1, Әр қару түрінде қосалқы. Қарудың екі түрімен қоса атқаруға рұқсат етіледі.

Жарыс бағдарламасы:

1- күн - келу күні.

2 - күн – жарыстың ашылуы

қылыш-қыздар, рапира-ұлдар, семсер-қыздар;

3 - күн – қылыш -ұлдар, рапира –қыздар, шпага-ұлдар;

4- күн - кету күні.

Жеке біріншілік қылыш, рапира, семсер бойынша 1-ден 17-орынға дейін ойнатылады, № 3 шкала бойынша бағаланады. Командалық орынды бағдарламалардың барлық түрлері бойынша командалық және жеке жарыстардағы ұпай сомасы бойынша анықтайды.

24. ШАХМАТКоманда құрамы

Барлығы	10
ұлдар	4
қыздар	2
өкіл	1
Жаттықтырушы	2
төреші	1

Жарысқа 10-12 жастағы спортшылар жіберіледі.

Жарыс қыздар мен ұлдар үшін бірлесіп өткізіледі.

Командалық орындар ұлдар мен қыздардың 1-ден 20-ге дейін жинаған ұпайларының ең көп саны бойынша анықталады.

25. БЕЛБЕУ КҮРЕСІКоманда құрамы

Барлығы	20
ұлдар	9
қыздар	7
өкіл	2
Жаттықтырушы	1
төреші	1

Жарысқа 16-18 жастағы спортшылар жіберіледі.

Салмақ дәрежелері:

ұлдар-45, 50, 55, 60, 65, 71, 77, 85, 95, +95 с.д.

қыздар-45, 48, 52, 57, 63, 70, +70 с.д.

2007 жылы туғандар жарысқа дәрігер растаған қосымша анықтама бойынша жіберіледі.

26. АВИАМОДЕЛЬДІК СПОРТКоманда құрамы

Барлығы	21
Спортшылар	17
өкіл	2
Жаттықтырушы	1
төреші	1

Жарысқа 16-18 жастағы спортшылар жіберіледі.

Нәтижелерді анықтау: жеке біріншілікте нәтижелер FAI Кодексі бойынша анықталады. Командалық біріншілік модельдер топтары бойынша команданың барлық қатысушыларының нәтижелерінің (командалық ұпайлардың) қосындысы бойынша айқындалады.

Ұпайларды есептеу: еркін ұшатын модельдер класында ұпайларды есептеу мынадай формула бойынша жүргізіледі:

$$P = \frac{1000 \times B}{A} - (M-1) \times 10$$

Әуе жекпе-жегі модельдерінің класында командалық ұпайлар кесте бойынша есептеледі:

1- орын	1000 ұпай
2- орын	990 ұпай
3- орын	980 ұпай

4- орын 960 ұпай

Келесі орындардың айырмашылығы-20.

Модельдердің басқа сыныптарында командалық ұпайлар формула бойынша есептеледі:

$$P = \frac{1000 \times B}{A} \quad \text{где}$$

P-командаға есептелген ұпайлар,

A-осы сыныптағы ең жақсы нәтиже (7 турға F1 үшін),

B - нақты қатысушының нәтижесінде,

M-командалық сынаққа кірмеген қатысушыларды есептемегенде спортшының орны.

Ескерту: судьяда бинокль және 2 секундомер болуы керек.

Ережелер мен тәртіпті бұзғаны үшін айыппұлдар енгізіледі.

Жарысты ұйымдастырушылар мен бас төрешілер алқасы жарысты өткізу кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз етеді. Команда жетекшілері жаттығулар, қозғалыс және басқа да іс-шаралардан бос уақытта өз қатысушыларының өмірі мен денсаулығына жауап береді.

Еркін ұшатын	F1A	(1 адам)
	F1B	(1 адам)
	F1C	(1 адам)
	F1H (A-1)	(1 адам)
	F1G (B1)	(1 адам)
	F1J (таймер – 1cm3)	(1 адам)
Кордтық	F2A	(1 адам)
	F2B	(1 адам)
	F2C	(экипаж 2 адам)
	F2D	(экипаж 2 адам)
	F4B	(1 адам)
	Радиомен басқарылатын F3A	(1 адам)
	Радио планер	(1 адам)
	F4C	(1 адам)
Ракеталар	Электропланер	(1 адам)
	«Радио ұрыс»	(1 адам)
	Жарыс (кез келген радиомен басқарылатын моделдер)	(1 адам)
	S6 (стримермен)	(1 адам)
	Тік ұшақ	F3C
Электролеттер	F5J	(1 адам)

27.СУДОМОДЕЛЬДІК СПОРТ

Команда құрамы

Барлығы	18
Спортшылар	14
өкіл	1
Жаттықтырушы	2
төреші	1

Жарысқа 16-18 жастағы спортшылар жіберіледі.

1. Жарысты өткізу мерзімі мен орны.

Ақтөбе облысы, Ақтөбе қаласы, «Шаңырақ» МКҚК аквадромы

2. Жарысқа қатысушыларға қойылатын талаптар.

Модельдерді басқару үшін ауыстырылатын кварцтары бар стандартты жабдықты пайдалану керек. Радиоаппаратураны кварцты ауыстыру мүмкіндігінсіз (сатып алынатын ойыншықтардан), сондай-ақ стандартты жиілік торында кезделмеген арналарды пайдалануға жол берілмейді. Қатысушыда кемінде 2-3 ауыспалы кварц болуы тиіс. 2,4 Гц көтеру жиілігі бар аппаратураны пайдалануға жол беріледі.

Арлық қатысушылар үшін тіркеу кезінде пайдаланылатын арналар мен жиіліктерді көрсету, олай болмаған жағдайда тіркеу жүргізілмейді;

Командалар (қатысушылар) 2022 жылғы 20 маусымнан кешіктірмей қатысушылардың санын және жоспарланған орналастыру орнын көрсете отырып, алдын ала атаулы өтінім беруі тиіс

3. Жарыс ережелері және қатысу шарттары.

Жарыстар 2021 жылғы «НАВИГА» халықаралық қағидалары бойынша келесі толықтырулармен және Қазақстан Республикасының кеме жасау спортының қағидаларымен келесі кіші топтар мен модельдердің 15 сыныптары бойынша өткізіледі:

1 - кіші топ M: ECO Expert-mini, MONO1, MONO1-mini, (барлық сыныптар үшін жарыс уақыты – 6 минут), ECO Standart (жарыс уақыты – 10 минут), командалық жарыс ECOS «TEAM» (команда 2-3 адам, 3 модель немесе 2 модель плюс үшінші қуат көзі) - жарыс уақыты- 18 минут

Командалық есепте модельдердің үш класы бар.

2 - кіші топ NS; F2-Ю, F2-A, F2-B, F4-A, F4-B, F4-C,

Командалық есепте модельдердің төрт сыныбы

3 - кіші топ; F3E, F2-K (қашықтықтағы жекпе-жек)

Командалық есепте модельдердің бір класы

Командалық есеп кіші топтардағы ең жақсы сегіз нәтиже бойынша анықталады. Командалар құрамына әр сыныптағы бір ғана қатысушы кіреді. Спортшы модельдердің 3-сыныптарынан артық өнер көрсете алмайды. Әр модель командалық жарыстан басқа бір сыныпқа ғана қатыса алады.

Жарыстың бірінші күні стендке параллель түрде M тобының модельдері үшін модель нөмірлерінің болуы және оларды бекіту (алмалы-салмалы бөлшектерде емес), авариялық тоқтату ілмектері, корпусының бояуы (ашық, айқын түстер), осы сыныпқа сәйкес ұзындық пен салмақтың сәйкестігі тұрғысынан техникалық ком өткізіледі. Модель аккумуляторларсыз беріледі, салмақ пен ток сөрелерде өлшенеді. F2-k моделінде артқы жағында диаметрі 220-230 мм болатын шарға арналған қондырғы болуы керек, садақтағы бір ине корпусының өлшемінен 100 мм аспайды.

28. СПОРТТЫҚ ТУРИЗМ

Команда құрамы:

Барлығы	10 адам
ұлдар	4
қыздар	2
өкіл	1
жаттықтырушы	1
төреші	1

Жарысқа 13-15 жастағы спортшылар жіберіледі.

Команда жарысқа өздерінің спорттық және бивуак жабдықтарымен келеді. Далада тұру, газбен тамақ дайындау. Алдын ала тапсырыс бойынша газға тапсырыс беру, шағын цилиндр. Әр командада қоқыс тастауға арналған сөмкелер, сөмкелер болуы керек.

Жарыс шарттары.

1. "Техникалық" қашықтық (коэф.2)

Команда + 1 қатысушы техникалық жолдан өтеді. Қашықтықты бір қатысушы бастайды және барлық 4 қатысушы қашықтықты аяқтайды.

Қашықтық кезендері: рельстермен көтерілу, аспалы өткел, рельстермен түсу. Нәтиже қашықтықты өтудің жалпы уақытымен + кезеңдерде жинаған айыппұл баллдарының санымен анықталады (1 балл=30 сек).

2. Қашықтық "құтқару жұмыстары" (коэф.4)

Қашықтық бір немесе бірнеше кезеңді қамтуы мүмкін. Болжамды кезеңдер: ПМП көрсету, зембілмен УП-ны кросс-жер бойынша тасымалдау, зембілмен УП-ты аспалы өткелдеу, УП-ты түсіру, УП-ты көтеру. Бұл қашықтықта команда ПМП-ны дұрыс көрсетіп, УП-ны тасымалдауы керек. Нәтижелер қашықтықты өтудің жалпы уақытымен + кезеңдерде жинаған айыппұл баллдарының санымен анықталады (1 балл=30 сек).

3. "Кросс - жорық" қашықтығы (коэф.3)

Қашықтықтың ұзындығы 800-3000 метр. Нәтижелер қашықтықтан өту уақытымен және кезеңдерде жинаған айыппұл ұпайларының санымен (1 балл=30 сек), кезеңдердің рейтингі жұлдызды басталған жағдайда анықталады.

Қашықтықтың шамамен кезендері:

1. Шатырды орнату және алу.
2. Аспалы өткел, әртүрлі нұсқалар.
3. Үй салу және төсеу арқылы бөренеден өту.
4. Батпақты қозғалыс.
5. Алғашқы медициналық көмек көрсету.
6. Картамен жұмыс.
7. Полостен өту.
8. Түйінді тоқу.
9. Топо белгілерін анықтау.
10. Азимут анықтамалары.
11. Қауіпсіздік құралдарымен жұмыс.
12. Тышқан қақпаны.
13. От жағу.
14. Жер бедерін бағдарлау немесе аңыз бойынша қозғалыс.
15. Медицина бойынша тестілеу.
16. Рельстерге көтерілу.
17. Су кезеңі (спорттық катамаран)
18. Көлбеу траверстер
19. Қоршау бойымен түсу

Қашықтықты ойдағыдай өту үшін ең аз қажетті құрал-жабдықтар:

1. Сақтандыру жүйелері.....	4 дана
2. Өзін-өзі сақтандыру мұрты.....	8 дана
3. Карабиндер.....	40 дана
4. Жұмары.....	4 дана
5. Іске қосу, сақтандыру құрылғылары.....	4 дана
6. Рюкзактар.....	2 дана
7. Зембіл жасауға арналған жабдық.....	1 жинақ
8. Қазықтар жиынтығы бар "Памирка" типті шатыр.....	1 жинақ
9. Компас.....	1 дана
10. Нөмірлері бар дулыға	4 дана
11. Ілмектер.....	4 дана
12. Алғашқы көмек жинағы.....	1 жинақ
13. Жөндеу жинағы.....	1 жинақ
14. Бивуачное жабдықтар.....	командаға
15. Арқан 30м.....	2 дана
16. Арқан 40м.....	2 дана
17. Арқан 60м.....	2 дана

Ескерту: ауа-райына байланысты жарыс бағдарламасы өзгертілуі мүмкін. Қорытындылау, жеңімпаздарды марапаттау.

Жеңімпаз коэффициенттерді ескере отырып, туристік-спорттық жарыстарда алынған ұпайлардың ең аз сомасы бойынша анықталады. Ұпай сомасы тең болған жағдайда "Кросс - жорық" қашықтығында жеңіске жеткен командаға артықшылық беріледі.

Жарыстың бас төрешісі-Аманов Назым Сыдықжанұлы, Тел.: +7 705 635 46 02

29. ДОЙБЫ

Команда құрамы:

	7-9 жас	10-12 жас
Барлығы	6 адам	7 адам
ұлдар	2	2
қыздар	1	2
өкіл	1	1
жаттықтырушы	1	1
төреші	1	1

Жарысқа 7-9, 10 -12 жастағы спортшылар жіберіледі.

Командалық жарыстар халықаралық дойбы кодексінің шарттарымен айналма жүйе бойынша өтеді. 30 мин микроматч ойнайды. Ойыншылар бірдей ұпай жинаған жағдайда; 1) жүлделі орындар команданың барлық мүшелері жинаған ең көп ұпаймен есептеледі; 2) командалар арасындағы жеке кездесудің нәтижесі; 3) бірінші тақтада ойнаған ойыншының ұпайларымен, қажет болған жағдайда екінші тақтада жинаған ең көп ұпаймен есептеледі және т. б. Нәтижелер төрешілер алқасының бақылауымен айналмалы жүйенің көмегімен бағаланады.

30. БЕСТЕМШІ (ТОҒЫЗҚҰМАЛАҚ)

Команда құрамы:

Барлығы	7 адам
ұлдар	2
қыздар	2
өкіл	1
жаттықтырушы	1
төреші	1

Жарысқа 10 -12 жастағы спортшылар жіберіледі.

№1 қағидалар-ойыншылар кезек-кезек жүріс жасайды. Жүрісті кімнің бастауы, келісіммен немесе жеребе бойынша анықталады. Жүріс жасау үшін қолда бар шарлар өз жағындағы тесіктердің бірінен алынады, біреуі орнында қалады және соңғы допқа дейін әр тесікке солдан оңға қарай бір-бірден таратылады.

№2 қағида-тарату кезінде, егер олар өз ұяшықтарынан асып кетсе, онда шарлар сағат тіліне қарсы қарсылас жақтағы ұяшықтарға таратылады. Егер соңғы доп тақ санды доптары бар қарсыластың шұңқырына түссе және ондағы шарлар саны жұп болса (2, 4, 6, 10, 12), содан кейін бұл шарлар жеңіске жетіп, қазанына салынады. Егер соңғы доп қарсыластың шұңқырына тиіп кетсе және ондағы шарлар саны тақ болса немесе оның жағына түссе, шарлар авиграндар болмайды.

№3 қағида-ойын аяқталған кезде, ұяшықтардағы әр ойыншының шарлары таусылады. Әрбір жеңген доп қалған жүрсітердің санын азайтады. Сондықтан ойынның соңында қарсыластардың бірі жүріс жасай алмайтын жағдай туындайды. Егер ойыншы кезек жасай алмаса, өйткені оның барлық ұяшықтары бос болса, онда екінші ойыншы бақылау кезегін жасайды, ал ұяшықтарға қалған барлық шарлар екінші ойыншының қазанына тасымалданады және ойын аяқталады.

31. САДАҚ АТУ

Команда құрамы:

Барлығы	18 адам
ұлдар	3+3
қыздар	3+3
өкіл	2
жаттықтырушы	2
төреші	2

Жарысқа 8-9, 10 -12 жастағы спортшылар жіберіледі.

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі, ҚР Ұлттық спорт қауымдастығы 2019 жылғы 05 желтоқсандағы бекіткен «Дәстүрлі садақ ату» спорт қағидасына сәйкес өткізіледі.

Дәстүрлі садақ ату екі түрге бөлінеді:

1. Қалқан нысанасы-жеке ату-1 күн;

"Қалқан" нысанасындағы жарыс мыналардан тұрады:

1) іріктеу кезеңі;

2) 1/8, 1/4, 1/2;

3) III орын үшін күрес;

4) финалдық кездесу.

* Іріктеу кезеңіне барлық спортшылар қатысады;

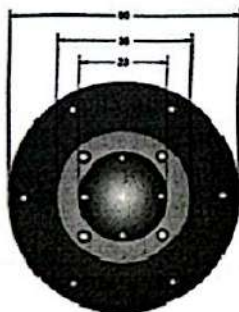
* 1/8 финалға тек 16 спортшы қатысады;

* 1/4 финалға тек 8 спортшы қатысады;

* 1/2 финалға тек 4 спортшы қатысады.

* III орын үшін күрес4

* Соңғы кездесу.

2. "Жамбаның" нысанасы-жеке ату-2 күн.

"Жамбы" нысанасындағы жарыс мыналардан тұрады:

1) іріктеу кезеңі;

2) 1/8, 1/4, 1/2;

3) III орын үшін күрес;

4) финалдық кездесу.

* Іріктеу кезеңіне барлық спортшылар қатысады;

* 1/8 финалға тек 16 спортшы қатысады;

* 1/4 финалға тек 8 спортшы қатысады;

* 1/2 финалға тек 4 спортшы қатысады;

* III орын үшін күрес;

* Соңғы кездесу.

Қашықтық: 30 метр. Әр спортшы 5 жиынтықты атып тастайды. Бір жиынтықта 5 көрсеткі бар. 1,5 минуты беріледі (90 секунд), бір тәсілді орындау үшін.

10 см

Дистанция – 25 метр.

32. АРҚАН ТАРТУ

Команда құрамы:

Барлығы	15 адам
ұлдар	6
қыздар	6
өкіл	1
жаттықтырушы	1
төреші	1

Жарысқа 16,17,18 жастағы спортшылар жіберіледі.

TWIF-пен аффилирленген ұлттық арқан тарту қауымдастықтарының спорт қағидаларына сәйкес өткізіледі.

Жарыс басталған кезде командалар үш тартқыштан тұруы керек. Жарыс екі команда да төрешінің тікелей бақылауымен тарта алатын кезде басталды деп саналады.

Командалар тиісті спорттық киім киюі керек, тоқылған белбеу жұмсақ немесе икемді материалдан жасалған және оны денеге бірнеше рет орауға арналған, бірақ ол созылмайды.

Ұпай бойынша жарыс:

Екі (2) тең нәтижемен нөлге дейін жеңіске жеткен Команда үш (3) ұпай жинайды, жеңілген команда бірде-бір (0) ұпай жинамайды. Бір ойынның жеңіп алған командалар; әр команда бір (1) ұпай жинайды.

Матчтар үш (3) ойыннан екі тең ойынмен (2) ұтады. Екі (2) тең нәтижемен нөлге (0) дейін жеңіске жеткен Команда үш (3) ұпай жинайды, жеңілген команда ұпай жинамайды

(0) ұпай. Екі (2) тең нәтижемен бір (1) тең нәтижемен жеңіске жеткен Команда екі ұпай жинайды

(2) ұпай, жеңілген команда-Бір (1) ұпай.

33. РЕГБИ

Команда құрамы:

Барлығы	32 адам
ұлдар	14
қыздар	14
өкіл	1
жаттықтырушы	2
төреші	1

Жарысқа 16,17,18 жастағы спортшылар жіберіледі.

Өткізу жүйесі қатысушы командалардың санына байланысты келген күні техникалық кеңесте айқындалады.

Жарыс Халықаралық Регби федерациясының (WORLD RUGBY) ресми ережелеріне сәйкес өткізіледі.

Әр ойында жеңіске жету үшін, алдын - ала кезеңде - 3 ұпай, тең түсу үшін - 2 ұпай, жеңіліс үшін-1 ұпай беріледі. Екі немесе одан да көп командалардың ұпайлары тең болған кезде орындар келесідей анықталады:

Осы командалар арасындағы кездесулерде көбірек ұпай;

Осы командалар арасындағы ойындардағы ең жақсы ойын ұпайларының айырмашылығы;

Барлық ойындардағы ойын ұпайларының ең жақсы айырмашылығы;

Командалардың орындары кубок жүйесі бойынша финалдық ойындарда анықталады.

Ойынға келмеген (кешіккен) командаға 0:30 есебімен жеңіліс есептеледі.

ЖАРЫС КЕСТЕСІ

1 күн - қатысушылардың келуі;

- ойын алаңын техникалық тексеру, жаттығу;

- мандаттық комиссия;

2 - ші күн-ашылу салтанаты;

- кіші топтардағы ойындар;

3-ші күн-жартылай финалдық ойындар;

4-ші күн-соңғы ойындар;

- Жеңімпаздар мен жүлдегерлерді марапаттау;

- Жабылу салтанаты.

5-ші күн-кету күні.

Командалардың бөлек есебі (ұлдар, қыздар).

34. КӨҢІЛДІ ОЙЫНДАР

Команда құрамы

Барлығы	13 адам
ұлдар	5
қыздар	5
өкіл	1
жаттықтырушы	1
төреші	1

Жарысқа 7-9 жастағы спортшылар жіберіледі.

Жарыс берілген бағытта жаяу бағдарлау ережесі бойынша өткізіледі. Бағдарлау бағыты жалпы ұзындығы 2 км стандартты "шамдармен" - (призмалармен) белгіленген 5 бақылау пунктін қамтиды. Қатысушылар планшетпен, картамен, А4 қағаз парақтарымен, қаламмен, компаспен, транспортирмен, қарындашпен және өшіргішпен спорттық жабдықта стартқа шығады. Қатысушылар тікелей және кері тәртіпте 2 минут аралықпен стартқа шығарылады. Қатысушылардың стартқа шығу кезектілігін компьютерлік жеребе анықтайды. Жарыстың басталуына 2 сағат қалғанда бастапқы хаттама ілінеді. Жылдамдық үшін (барлық бақылау пункттерін анықтау жылдамдығы) топ жетекшісі (қатысушы) 100 ұпай алады. Арифметикалық есептеулер мынадай схема бойынша жүргізіледі: $100 - (\text{көшбасшыдан артта қалу, } t = \text{жеңімпаз уақыты формуласы бойынша } X \text{ минуттарда қатысушы уақыты} * 100)$.

Әрбір бақылау пунктінде судья-бақылаушы қатысады, ол қатысушыларға тапсырманы бағыттардың бірі бойынша орындауды ұсынады. Бағыттар саны -5 бақылау пункттерінің санына сәйкес келеді: ботаника, зоология, орнитология, топография, ихтиология. Әр бағыт бойынша сіз 15 балл жинай аласыз. Әрбір бақылау пунктіндегі бақылау уақыты 3 мин. ұсынылған тапсырманы орындағаннан кейін әрбір қатысушы өз жұмысын судьяға қайтарады. Алынған ұпайлар саны барлық бағыттардың қосындысы бойынша есептеледі+өту жылдамдығы үшін ұпайлар. МБ = 175 ұпай, КВ = 1 сағат.

Гимназида регламентіне
3-қосымша

Спорт түрлері бойынша командалық біріншілік
жеңімпаздарын анықтау үшін ұпай есептеу
кестесі

Орын	Ойын түрлері	Командалық және топтық жарыстар, эстафеталар	Жеке орындар
	№1 шкала	№ 2 шкала	№ 3 шкала
1	1	65	36
2	2	54	30
3	3	45	25
4	4	37	22
5	5	30	20
6	6	25	19
7	7	21	18
8	8	16	17
9	9	13	16
10	10	12	15
11	11	10	14
12	12	9	13
13	13	7	12
14	14	6	11
15	15	4	10
16	16	3	9
17	17	1	8
18	18		7
19	19		6
20	20		5
21			4
22			3
23			2
24			1

Гимназида регламентіне
4 -қосымша

**ХІІ жазғы Қазақстан оқушылар
Гимназидасына қатысуға
өтінім**

_____ (облысы)

спорт түрі _____

№	Спортшының аты-жөні	Туған жылы	Атағы, разряды	Бағдарлама	Жаттықтырушының аты-жөні	Оқу орнының мекен жайы	Дәрігердің рұқсаты (қолы, мөрі)

М.О.

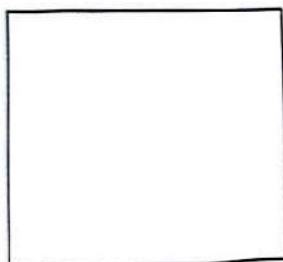
Спортшылар жіберілді _____

Жаттықтырушы _____ (қолы)

Дәрігер _____ (қолы)

Облыстық білім беру басқармасының
басшысы _____ (қолы)

« _____ » _____ 2024 жыл

**XII жазғы Қазақстан оқушылар Гимназиадасының
ЖЕКЕ КАРТОЧКАСЫ**

Спорт түрі _____

(мектептің мөрі фотосуреттің бұрышына қойылады)

М.П.
мектеп

Аты-жөні. _____

Туған жылы _____

Спорт разряды _____

Оқу орны _____

Мектеп директоры _____
(Аты-жөні, қолы)